

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Sendt til hoeringssvar@ufm.dk

21. januar 2019

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF UNIVERSITETSLOVEN MV. (AKADEMISK OVERBYGNINGSUDDANNELSE, SÆRLIG ANVENDELSE AF ADGANGSPRØVER TIL UNIVERSITETSUDDANNELSER, BACHELORERS RET TIL OPTAGELSE PÅ EN KANDIDATUDDANNELSE MV.)

Dansk Magisterforening har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven mv. til høring og har følgende generelle kommentarer og bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

Forud for lovforslaget ligger det grundige udrednings- og analysearbejde, som Udvalget om bedre universitetsuddannelser fik foretaget forud for dets katalog af anbefalinger. Dansk Magisterforening fulgte udvalgets arbejde tæt gennem følgegruppen, og dets arbejde danner grundlag for den politiske aftale om mere fleksible universitetsuddannelser, som alle partier i Folketinget indgik 6. december 2018, som med forslaget til lov om ændring af universitetsloven nu skal udmøntes.

Akademisk overbygningsuddannelse

Dansk Magisterforening finder det afgørende at fastholde, at kandidatuddannelsen som overbygning er hovedvejen for akademiske bachelorer, og det er med stor tilfredshed, at Dansk Magisterforening konstaterer, at dette synspunkt deles af alle folketingets partier jf. den politiske aftale af 6. december 2018.

Det er vanskeligt at se behovet for en 1-årig akademisk overbygning (60 ETCT-point), som lovforslaget nu åbner mulighed for at universiteterne kan udbyde op til 25 af, da en reduktion på 60 ECTS-point i forhold til kandidatuddannelserne uvægerligt betyder en reduktion af faglig dybde og kompetencer. Det er især vanskeligt at forstå, da der mangler dokumentation for behovet for disse uddannelser, herunder en eksplicit dokumentation for efterspørgsel af en kortere akademisk uddannelse på arbejdsmarkedet.

Derfor finder Dansk Magisterforening det helt afgørende, at der i ministeriets godkendelse af eventuelle 1-årige overbygningsuddannelser lægges afgørende vægt på, at ansøgningen om prækvalifikation af uddannelserne "indeholde en positiv tilkendegivelse fra relevante aftagere, herunder at de er interesseret i at ansætte dimittender fra den pågældende akademiske overbygningsuddannelse". Det er afgørende, at man i prækvalifikationen kan dokumentere, at der er et behov på arbejdsmarkedet efter den pågældende uddannelse.

Ellers er der en stor risiko for, at studerende kan komme til at vælge en 1-årig overbygningsuddannelse, hvor der ikke er et arbejdsmarked. Denne risiko forstærkes af reglerne om begrænsning af dobbeltuddannelse, som i 6 år hindrer et skift til en kandidatuddannelse efter bestået 1-årig overbygningsuddannelse.

Selv om det ikke er en del af selve lovforslaget men af den politiske aftale, som lovforslaget hviler på, skal de nye 1-årige overbygningsuddannelser "varigt med en 30 pct. højere bevilling pr. studenterårsværk end

de nuværende kandidatuddannelser". Det finder Dansk Magisterforening som en helt urimelig favorisering af en ny kortere overbygning uden saglig begrundelse.

Det er, som det også fremgår i den politiske aftale af 6. december 2018, fortsat kandidatuddannelserne, der skal være hovedvejen til overbygningsuddannelsen på bacheloruddannelserne. Det er en hovedvej, der får væsentlig lavere bevilling pr. studerende end den bivej, som ikke efterspørges. Det er ikke alene urimeligt, det er også et politisk signal og økonomisk incitament mod en kortere universitetsuddannelse trods hensigtserklæring om noget andet.

Dansk Magisterforening finder, at i en tid med større efterspørgsel på viden til at adressere de store globale udfordringer, er det uhensigtsmæssigt, at den forhøjede bevilling til overbygningsuddannelse på den måde tilskynder til kortere uddannelse

Akademisk erhvervsoverbygningsuddannelse

Dansk Magisterforening støtter ordningen med erhvervskandidater, og dermed også forslaget om at udvide ordningen.

Tilsvarende kan en erhvervsoverbygningsuddannelse på sigt blive en mulighed for akademikere, der ikke har adgang til arbejdsgiverbetalt efter- og videreuddannelse.

For begge ordninger gælder dog, at universiteterne skal have mulighed for at tilrettelægge udbuddene af fag i erhvervsordningerne, så de er økonomisk rentable for uddannelsesstederne.

Bachelors ret til optagelse på kandidatuddannelser

Dansk Magisterforening tilslutter sig lovforslagets del om at forlænge det såkaldte retskrav, som studerende med en relevant akademisk bacheloruddannelse har til at blive optaget på faglige relevante kandidatuddannelser, så det ikke længere kun gælder i umiddelbar forlængelse af en bestået bacheloruddannelse, men forlænges til at gælde tre år efter afsluttet bacheloruddannelse.

Det giver de studerende en tiltrængt fleksibilitet til trygt at kunne afbryde studiet mellem bachelor- og kandidatuddannelsen for at vælge at prøve kræfter på arbejdsmarkedet med den tilegnede faglige viden. En pause til at afprøve kræfter på arbejdsmarkedet kan også give den studerende mere praktisk orienterede erfaringer, som kan inddrages i den efterfølgende kandidatuddannelse. Dermed gives en god mulighed for at afprøve uddannelsernes relevans, og det er et godt supplement til de eksisterende muligheder for et praktik- eller udlandsophold under uddannelsen.

Det forudsætter dog, at der er jobåbninger for et akademisk bachelorarbejdsmarked både på det private og offentlige arbejdsmarked, og da det endnu ikke klart har manifesteret sig i stort omfang, er det vigtigt, at der politisk er en forståelse for, at det vil tage tid for en akademisk bachelor at finde et job.

Det betingelsesløse retskrav til at komme tilbage til kandidatuddannelsen inden for 3 år er dog en afgørende forudsætning for, at studerende tør binde an med at søge mod arbejdsmarkedet efter endt akademisk bacheloruddannelse, fordi det erfaringsmæssigt vil tage en tid at finde et job, ikke mindst fordi det er et nyt jobmarked, som man ikke har erfaring med i Danmark.

Dansk Magisterforening er derfor meget betænkelig ved det forbehold, der er i lovforslagets bemærkninger, som giver ministeren en bemyndigelse til at indføre regler, der fastlægger nærmere betingelser for, at akademiske bachelorer bevarer retten til optagelse på en kandidatuddannelse. Ikke mindst når denne bemyndigelse bliver knyttet til krav om beskæftigelse, da det erfaringsmæssigt tager

længere tid for akademiske dimittender at finde et job fremfor dimittender med en klar professionsrettet uddannelse.

Der skabes med denne bemyndigelse før indførelsen af en forlængelse af retskravet en usikkerhed, om hvorvidt der er et reelt politisk ønske om at give studerende større fleksibilitet. En usikkerhed som også er klart beskrevet i rapporten "Universitetsuddannelser til fremtiden" side 377.

Universiteternes mulighed for at anvende studiestartsprøver på kandidatuddannelserne

Dansk Magisterforening støtter den del af lovforslaget, da ikke-aktive studerende naturligvis ikke skal optage en studieplads. Derfor er det godt, at lovforslaget giver universiteterne et redskab til at sikre sig mod dette.

Tilsvarende støtter Dansk Magisterforening lovforslagets del om *mulighed for særlig anvendelse af adgangsprøver på optag på Bacheloruddannelser og mulighed for at del af den videregående uddannelse gennemføres i Grønland og/eller på Færøerne.*